

Discurs del Rector. Doctorat honoris causa de Carme Riera

Doctors i doctors claustrals,
Senyora presidenta del Govern de les Illes Balears,
Distingides autoritats, amigues i amics,

La Universitat de les Illes Balears ret avui homenatge a la trajectòria de la doctora Carme Riera i Guilera com a escriptora mallorquina i una de les més rellevants del panorama actual, en llengua catalana i espanyola.

Possiblement fa temps que mereixia aquest reconeixement acadèmic, però això no obsta perquè avui em senti molt satisfet d'haver-li pogut lliurar els atributs que l'han investida com a doctora honoris causa de la nostra universitat, que avui també és de ple dret la seva universitat. Una doctora honoris causa que clama per la literatura com a fet cultural.

La doctora Maria Payeras ha ben glossat els mèrits de la doctora Carme Riera, destacant l'excel·lència en els camps de la narrativa, la novel·la, la crítica literària, l'assaig i, fins i tot, la literatura infantil i juvenil. Una extensa obra traduïda a l'alemany, l'anglès, l'àrab, el francès, el grec, l'hebreu, l'italià, el neerlandès, el portuguès, el romanès, el rus i el turc. Un conjunt de traduccions que confereixen a la seva obra un reconegut prestigi internacional de llarg abast.

Com a creadora, Carme Riera és autora d'una obra narrativa extensa i significativament destacada en les lletres catalanes. Algunes de les seves obres més conegudes són: *Te deix, amor, la mar com a penyora* (1975), la seva primera novel·la, *Jo pos per testimoni les gavines* (1977), *Una primavera per a Domenico Guarini* (1980), que va rebre el premi Prudenci Bertrana. Els premis es varen anar succeint, i el 1989 va obtenir el premi Ramon Llull per *Joc de miralls*. Però l'obra més guardonada ha estat la novel·la històrica que narra el procés patit pels jueus conversos mallorquins, i la posterior cremada a la foguera, titulada *Dins el darrer blau* (1994), que va guanyar els premis Josep Pla, 1994, Joan Crexells, Lletra d'Or i el Premio Nacional de Narrativa, que concedeix el Ministeri de Cultura espanyol, i va ser el primer cop que l'atorgava a una novel·la en català. Aquests tres premis són de 1995. La llista de guardons és molt més llarga, però vull fer ressaltar que el 2015 ha guanyat el Premio Nacional de las Letras Españolas, concedit pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, per «l'altíssima qualitat de la seva obra en català i en castellà, en la qual es combina

la creació literària amb la investigació i difusió, una obra polifacètica de repercussió universal».

Dins el capítol de distincions voldria destacar la Medalla d'Or del Consell de Mallorca i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. I el que per a mi és molt important, el fet que des de 2012 és membre de la Real Academia Española, en la qual ocupa la lletra 'n', i és la vuitena dona en la història d'aquesta institució.

Vull acabar amb un passatge del seu primer llibre, tan mediterrani, sentit tan nostre pels que aquells anys estudiàvem a Barcelona i travessàvem la mar per gaudir de les vacances amb família i amics. Record aquell passatge que vaig fer meu, quan, estudiant de Matemàtiques a la Universitat de la qual ella és ara catedràtica de Filologia Espanyola, enyorava Menorca i m'era plaent travessar la mar per arribar-hi.

Em referesc a l'obra *Te deix, amor, la mar com a penyora*.

En el començament de l'obra escriu: «Enyor la mar, enyor la immensitat blavosa, la petita immensitat blavosa que semblava entrar-se'n a la cabina per l'ull de bou aquell migdia de primavera, camí de l'illa. Perdona'm. Anava a demanar-te si te'n recordes, pel gust que em diguis que sí, que tot sovint els ulls se t'amaren del blau encisador d'aquella mar nostra, i et perds en una bafarada de records llunyans i un poc estantissos. Quants anys fa d'aquell viatge?...»

Ja són molts, Carme, però no han estat viscuts debades, des de Barcelona estant, escodrinyant records viscuts a la teva illa, a la teva ciutat, encisada per les contarelles de la teva padrina Catalina. Uns records que ens has regalat per fer-nos-en partícips, i t'ho agraïm.

Doctora Carme Riera, en nom del Claustre de la Universitat de les Illes Balears, us agraesc que hàgiu acceptat formar part d'aquest claustre, el qual honorau amb la vostra presència i enriquiu amb la vostra saviesa.

Moltes gràcies.